

Nr 904

Av herr Eriksson i Arvika m. fl., om alkoholpolitiska åtgärder.

(Lika lydande med motion nr 770 i Första kammaren)

Alkoholproblemet är vårt största samhällsproblem. Man måste tyvärr konstatera att vi med en liberalare alkoholpolitik misslyckats i målsättningen att skapa ett nyktrare samhälle.

Under det senaste decenniet har alkoholkonsumtionen i Sverige ökat med ca 5 % varje år. Vad som inger mest bekymmer är det ökade bruket av alkoholhaltiga drycker bland ungdomen.

Enligt undersökningar som gjorts av skolöverstyrelsen bland gymnasieelever har antalet pojkar som regelbundet dricker starköl ökat från 11 % år 1956 till 28 % 1967. För flickorna är ökningskurvan ännu brantare. 1956 var det 3 % av flickorna som regelbundet drack starköl; siffran för 1967 är 15 %. Man skulle tro att den ökade konsumtionen av öl motverkar en kraftigare breddning av spritkonsumtionen bland gymnasisterna, men tyvärr är utvecklingen när det gäller spritvanorna likartad. Andelen pojkar som druckit sprit regelbundet var 1956 11 % och 1967 35 %. För flickorna var motsvarande siffror 5 % respektive 15 %. Dessa siffror ger en skrämmande bild av utvecklingen.

Ett annat resultat som framkom vid skolöverstyrelsens undersökning var att inställningen hos ungdomen beträffande en minskning av alkoholkonsumtionen för att angripa samhällets alkoholproblem har förändrats. Respekten för de faror och de problem som alkoholen medför har starkt minskat hos stora ungdomsgrupper.

Den arbetande alkoholpolitiska utredningen har genom försöksverksamhet på olika sätt försökt skapa en bild av det alkoholpolitiska läget. Man har bl. a. gjort vissa försök med försäljning av starköl i speceributikerna i Göteborgs och Bohus län samt Värmlands län. Dessa försök fick dock avbrytas på grund av en våldsam ökning i konsumtionen.

Vi anser att vissa erfarenheter tyder på att försöksverksamheten bör inriktas på försök i restriktivare riktning. Enligt vår mening borde något eller några län utses där försöksverksamheten bedrivs och där flera åtgärder vidtages samtidigt. Vi vill här ge exempel på några åtgärder som kan samordnas och som gemensamt kan ge en viss bild av vilken effekt dessa åtgärder tillsammans har.

Från kontrollstyrelsen har utlämnats ett informationskort "Fem viktiga kom-i-håg vid ölförsäljning". Detta kort distribueras till detaljhandlare som säljer öl. I detta meddelande framhålles det personliga och sociala ansvar som är förenat med rättig-

heten att försälja öl. I informationshandlingen säges dock inget om vilken åldersgräns som skall tillämpas vid försäljning av öl.

I tidningen Alkoholfrågan nr 8—9 1969 gör byråchef Arne Hillbo en jämförelse med våra tre grannländer Finland, Norge och Danmark. Han påpekar att i alla dessa länder finnes lagstiftning som innebär förbud att sälja öl till person som är under 18 år. Herr Hillbo framhåller att det finnes vissa skäl som talar för att man inför åldersgräns också i Sverige. Vi delar denna uppfattning och anser att en försöksverksamhet med 18 år såsom åldersgräns borde ske i de av oss tänkta försökslänen.

En mycket liberal tillståndsgivning av utskänkning sker nu till "pubar" och samlingsställen för ungdom. I försöksområdena kunde man genom kommunala myndigheters medverkan genomföra en mera restriktiv tillståndsgivning.

Öl- och spritreklamen har stått i brännpunkten för debatten under senaste åren. Generaldirektören i skolöverstyrelsen, Jonas Orring, har kallat reklamen "något av socialt sabotage". I en försöksverksamhet borde ingå åtgärder för att begränsa reklamen alldeles speciellt i dessa områden.

I samma län och samma försöksområden kunde man satsa kraftigare på upplysning om och reklam för alkoholfria drycker.

Med hänvisning till vad som ovan anförts föreslås,

- att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer
att alkoholpolitiska utredningen får i uppdrag att i något eller några län bedriva en samlad försöksverksamhet enligt följande
1. Fastställa åldersgränsen för såväl utskänkning som utminuteri av öl till 18 år.
 2. Genom samarbete med kommunala myndigheter införa en restriktivare tillståndsgivning till "pubar" och liknande utskänkingsställen.
 3. Att så långt möjligt begränsa öl- och spritreklam.
 4. Satsa kraftigt på upplysning om och reklam för alkoholfria drycker.

Stockholm den 28 januari 1970

Karl-Erik Eriksson (fp)
i Arvika

Anders Jonsson (fp)
i Mora

Elias Jönsson (fp)
i Ingemarsgården

Sven Antby (fp)
